

Konvencija MOR broj 151, iz 1978. godine
KONVENCIJA O RADNIM ODNOSIMA (JAVNE SLUŽBE)

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada,

koju je sazvalo Upravno tijelo Međunarodne kancelarije rada u Ženevi 7. juna 1978. godine na svom 64. zasjedanju,

utvrđujući uvjete Konvencije o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje iz 1948. godine, Konvencije o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje iz 1949. godine, i Konvencije i Preporuke o predstavnicima radnika iz 1971. godine, i

ukazujući na to da Konvencija o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje iz 1949. godine, ne obuhvata određene kategorije javnih službenika, te da se Konvencija i Preporuka o predstavnicima radnika iz 1971. godine, primjenjuje na predstavnike radnika u preduzećima, i

utvrđujući značajno širenje aktivnosti javne službe u mnogim zemljama i potrebu za dobrim radnim odnosima između javnih vlasti i organizacija javnih službenika, i

uzimajući u obzir razlike između država članica u pogledu političkog, društvenog i ekonomskog sistema i razlike u praksi među državama članicama (na primjer, u pogledu odnosnih funkcija centralne i lokalne vlade, federalnih, državnih i općinskih vlasti i preduzeća u državnom vlasništvu i različitih autonomnih i poluautonomnih javnih organa, kao i prirode radnih odnosa), i

uzimajući u obzir posebne probleme koji su proizašli iz ovoga, definicije upotrijebljene u tu svrhu i svaki međunarodni instrument, te zbog razlika u mnogim zemljama između privatnog i javnog zapošljavanja, kao i poteškoća u tumačenju koje su proistekle u vezi sa primjenom odgovarajućih odredbi Konvencije o pravu na organiziranje i kolektivno pregovaranje iz 1949. godine, za javne službenike, i zapažanja nadzornih organa Međunarodne organizacije rada o brojnim slučajevima da neke vlade primjenjuju ove odredbe na način koji isključuje velike grupe javnih službenika iz te konvencije, i

budući da je odlučila da usvoji određene prijedloge u vezi sa slobodom udruživanja i postupcima za utvrđivanje uvjeta zapošljavanja u javnim službama, pitanje koje je bilo sadržano u petoj tački dnevnog reda zasjedanja, i

budući da je odlučila da ovi prijedlozi budu u obliku međunarodne konvencije,

usvaja 27. juna 1978. godine sljedeću konvenciju, pod nazivom Konvencija o radnim odnosima (javne službe), iz 1978. godine:

DIO I. DJELOKRUG PRIMJENE I DEFINICIJE

Član 1.

1. Ova konvencija se primjenjuje na sve osobe koje zapošljavaju javne vlasti, u onoj mjeri u kojoj se na njih ne primjenjuju povoljnije odredbe iz ostalih međunarodnih konvencija koje se odnose na rad.

2. Nacionalnim zakonima ili propisima se određuje obim garancija, koji se prema ovoj konvenciji primjenjuje na službenike visokog položaja, čije funkcije uobičajeno podrazumijevaju kreiranje politike ili rukovođenje, ili na zaposlene čije su dužnosti vrlo povjerljive prirode.

3. Nacionalnim zakonima ili propisima se određuje obim garancija, koji se prema ovoj konvenciji primjenjuje na oružane snage i na policiju.

Član 2.

U svrhu ove konvencije, pojam *javni službenik* označava svaku osobu koja je obuhvaćena ovom konvencijom u skladu sa članom 1. iste.

Član 3.

U svrhu ove konvencije, pojam *organizacija javnih službenika* označava svaku organizaciju, bez obzira na sastav, čija je svrha unapređenje i odbrana interesa javnih službenika.

DIO II. ZAŠTITA PRAVA NA ORGANIZIRANJE

Član 4.

1. Javni službenici uživaju odgovarajuću zaštitu od antisindikalne diskriminacije u pogledu njihovog zapošljavanja.

2. Takva zaštita se primjenjuje posebno na aktivnosti koje imaju svrhu:

(a) zapošljavanje javnih službenika uvjetovati njihovim nepridruživanjem ili istupanjem iz članstva organizacije javnih službenika;

(b) prouzročiti otkaz ili na drugi način stvoriti predrasude prema javnom službeniku zbog članstva u organizaciji javnih službenika, ili zbog sudjelovanja u redovnim aktivnostima takve organizacije.

Član 5.

1. Organizacije javnih službenika uživaju potpunu nezavisnost od javnih organa.

2. Organizacije javnih službenika uživaju odgovarajuću zaštitu od svih oblika miješanja javnih organa u njihovo uspostavljanje, funkcioniranje ili upravu.

3. Aktom miješanja u okviru značenja ovog člana smatrat će se posebno aktivnosti usmjerene na promociju uspostavljanja organizacija javnih službenika pod dominacijom javne vlasti ili potpomaganje organizacija javnih službenika finansijskim ili drugim sredstvima, koja imaju za cilj stavljanje takvih organizacija pod kontrolu javne vlasti.

DIO III. OLAKŠICE ZA ORGANIZACIJE JAVNIH SLUŽBENIKA

Član 6.

1. Predstavnicima priznatih organizacija javnih službenika se daju takve olakšice koje imaju cilj da im se omogući obavljanje njihovih funkcija, brzo i djelotvorno, kako u toku, tako i izvan radnog vremena.

2. Davanje takvih olakšica neće štetiti djelotvornom radu date uprave ili službe.

3. Priroda i opseg ovih olakšica određuje se u skladu sa metodama iz člana 7. ove konvencije ili nekim drugim odgovarajućim sredstvima.

DIO IV. POSTUPCI ZA UTVRĐIVANJE ROKOVA I UVJETA ZAPOŠLJAVANJA

Član 7.

U skladu sa nacionalnim uvjetima i po potrebi preduzimaju se mjere kojima će se stimulirati potpuni razvoj i korištenje mehanizma za pregovaranje o uvjetima zapošljavanja između zainteresiranih javnih vlasti i organizacija javnih službenika, ili nekih drugih metoda kojima bi se predstavnicima javnih službenika dopustilo učešće u rješavanju ovih pitanja.

DIO V. RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 8.

Sporovi koji nastanu u vezi sa utvrđivanjem uvjeta zapošljavanja rješavaju se, u skladu sa nacionalnim uvjetima, putem pregovora između strana ili nezavisnih mehanizama, poput posredovanja, mirenja i arbitraže, na način koji će osigurati povjerenje uključenih strana.

DIO VI. GRAĐANSKA I POLITIČKA PRAVA

Član 9.

Javni, kao i ostali službenici, imaju građanska i politička prava koja su neophodna za normalno uživanje slobode udruživanja, koja zavise isključivo od obaveza proizašlih iz njihovog statusa i prirode njihovih funkcija.

DIO VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 10.

Službene ratifikacije ove konvencije dostavljaju se generalnom direktoru Međunarodne kancelarije rada radi registracije.

Član 11.

1. Ova konvencija obavezuje samo one članice Međunarodne organizacije rada čije je ratifikacije registrirao generalni direktor.
2. Ona stupa na snagu dvanaest mjeseci od dana kada je generalni direktor registrirao ratifikacije dviju članica.
3. Nakon toga, ova konvencija stupa na snagu za svaku članicu dvanaest mjeseci od dana registriranja njene ratifikacije.

Član 12.

1. Članica koja je ratificirala ovu konvenciju može je otkazati po isteku perioda od deset godina od datuma kada je konvencija stupila na snagu, aktom kojeg dostavlja generalnom direktoru Međunarodne kancelarije rada radi registracije. Otkaz stupa na snagu godinu dana od dana njegove registracije.
2. Svaka članica koja ratifikuje ovu konvenciju u roku od godinu dana po isteku desetogodišnjeg perioda iz prethodnog stava, koja ne iskoristi pravo otkaza koje je predviđeno ovim članom, obavezuje se za novo desetogodišnje razdoblje, a nadalje može otkazati ovu konvenciju po isteku svakog perioda od deset godina, pod uvjetima predviđenim ovim članom.

Član 13.

1. Generalni direktor Međunarodne kancelarije rada obavještava sve članice Međunarodne organizacije rada o registracijama svih ratifikacija i otkaza koje mu dostave članice Organizacije.
2. Prilikom obavještavanja članica Organizacije o registraciji druge priopštene mu ratifikacije, generalni direktor upozorava članice Organizacije na datum stupanja na snagu Konvencije.

Član 14.

U skladu sa članom 102. Povelje Ujedinjenih nacija, generalni direktor Međunarodne kancelarije rada dostavlja generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, radi registracije, potpune podatke o svim ratifikacijama i otkazima što ih je registrirao u skladu sa odredbama prethodnih članova.

Član 15.

U slučaju potrebe, Upravno tijelo Međunarodne kancelarije rada podnosi Generalnoj konferenciji izvještaj o primjeni ove konvencije i razmatra potrebu uvrštavanja pitanja njene potpune ili djelimične revizije na dnevni red Konferencije.

Član 16.

1. Ako Konferencija usvoji novu konvenciju kojom bi se u potpunosti ili djelimično revidirala ova konvencija, osim ako nova konvencija ne nalaže drugačije:

(a) ratifikacija nove revidirane konvencije od strane članice *ipso iure* povlači otkaz ove konvencije, bez obzira na propise iz člana 12, pod uvjetom da nova revidirana konvencija stupi na snagu;

(b) počevši od datuma stupanja na snagu nove revidirane konvencije, ova konvencija prestaje biti otvorena za ratifikaciju država članica.

2. Ova konvencija, u svakom slučaju, ostaje na snazi u sadašnjem obliku i sadržaju za države članice koje su je ratificirale, ali nisu ratificirale revidiranu konvenciju.

Član 17.

Engleska i francuska verzija teksta ove konvencije jednako su vjerodostojne.